

Ledenorgaan
van de Nederlandse Vereniging
voor Maatschappelijk werk
'HUMANITAS'

No. 2, 12de jaargang, april '62

Redactie:

T. v. Grootheest en C. M. Swiebel
Redactie-secr. Ch. A. Ottow-Loen

Administratieadres: J. W. Brouwers-
straat 16, Amsterdam-Z., postgiro
582000, telefoon 712051

VAN MENS TOT MENS

Het gezinsverzorgingswerk van Humanitas in Geleen

Democratie . . .

Wederom heeft de gemeenteraad Geleen geweigerd, onze afdeling subsidie te verlenen voor haar gezinsverzorgingswerk. Zelfs de pogingen, die minister Klompé heeft aangewend om het gemeentebestuur tot een andere houding te brengen, hebben geen resultaat gehad. 'Het is juist zo mooi van de democratie, dat iedereen vrij is, dus ook in het afwijzen hiervan,' zei wethouder D. bij de behandeling van de opnieuw ingediende subsidie-aanvraag van Humanitas door de gemeenteraad.

Brief van minister Klompé

Eerder hadden wij van minister Klompé deze brief ontvangen:

'Op uw verzoek is er eerst door één van mijn hoofdambtenaren en vervolgens door mijzelf gepoogd het gemeentebestuur te bewegen terug te komen van zijn standpunt ten aanzien van de subsidiëring van de afdeling Mijnstreek van uw vereniging.

Tot mijn spijt hebben deze pogingen geen resultaat gehad. Of bij een volgende begroting van de gemeente Geleen een en ander een punt van overweging zal uitmaken, zal afhankelijk zijn van eventuele verzoeken van de zijde van uw vereniging.

De aangevoerde argumenten voor de afwijzing van uw subsidieverzoek zijn van een zodanige aard, dat ik aan deze weigering tot subsidiëring niet de consequentie kan verbinden, die in het algemeen verbonden is aan een niet-subsidiëring door de gemeente. Derhalve zal het rijkssubsidie gegeven worden op de wijze, alsof de gemeente wel subsidie verleende.'

Het laatste raadsdebat heeft geen nieuws opgeleverd. Er werd door de voorstanders van de weigering weer even kronkelig geredeneerd als voorheen. Een 'reële' behoefte aan ons werk werd weer ontkend, angst voor het doordringen van Humanitas in christelijke gezinnen opnieuw geuit, terwijl dan de bestrijding van deze argumenten tenslotte weer stukliep op het niet-wijken-kunnende persoonlijke geweten van de weigeraars.

Geestelijke strijd is een eerbiedwaardige zaak. Maar wij kunnen — en dat spijt ons — niet onder de indruk komen van de geestkracht van onze Geleense tegenstanders. Het is en blijft een geestelijk armzalige vertoning en een politiek betreutenswaardig staaltje machtsmisbruik.

Kwestie van tijd . . .

Wat moeten wij er, na alles wat wij er reeds over schreven, thans verder nog van zeggen? Over de voor ons goede afloop op de lange duur zijn wij niet ongerust. Als wij maar volhouden — en dat zullen wij uiteraard — is de 'overwinning' een kwestie van tijd. Intussen springt de afdeling er financieel toch wel uit, dank zij de steun van velen in den lande. Eigenlijk zit er een zeer positieve kant voor ons aan deze affaire: Humanitas in Geleen is een reële factor in het langzaam werkende proces van denkverruiming en verdraagzaamheidsvergroting, dat zich onmiskenbaar ook daar onder de bevolking voltrekt. Zo gezien gaat het om meer dan het verkrijgen van ons recht op steun uit de gemeentekas voor ons gezinsverzorgingswerk. Het gaat om het leveren van een bijdrage aan een 'in alle opzichten gezond gemeenschapsleven' te Geleen! Sterkte, afdeling Geleen!

Ode aan een afdelingssecretaris

'Graag nog een kopje koffie,' zei de maatschappelijk werkadviseur tot de heer H., secretaris van de afdeling Z., waar hij op doorreis 'even was komen aanwippen.' Dit 'even' was nu al uitgegroeid tot een forse drie kwartier, want hij trof de heer H. aan op het moment dat deze een gele enveloppe opende van zulke enorme afmetingen, dat men de afzender wel kon raden: 'Centraal Bureau Humanitas, Amsterdam'. 'Sinds ik secretaris van de afdeling ben geworden, mag ik hier wel een dubbel zo grote brievenbus laten bouwen', verzuchtte de heer H., de enveloppe openend. Een kleine lawine van stencils en andere papieren stortte op tafel. 'O, ik zie het al: de jaarlijkse vragenlijsten,' riep de m.w.a. opgewekt. 'Ik kom net op het goede moment, ik zal u wel even helpen!'

Lezer, u begrijpt nu dat zoveelste kopje koffie na drie kwartier. Het vriendelijke begeleidende briefje was snel gelezen 'noodzakelijke gegevens voor het samenstellen van het jaaroverzicht 1961 — hebben getracht alles zo eenvoudig mogelijk te houden — hopen op uw medewerking te mogen rekenen'. Daarna kwam de extra-leesbril eraan te pas:

Vragenlijst 1: gezinsverzorging. 'Nou, die is er in onze afdeling niet bij, dat scheelt alweer met invullen,' riep de secretaris opgelucht. 'Maar waarom doet zo'n Centraal Bureau die lijst er dan bij? Steeds weer denk ik, is het nou nodig dat die heren daar in Amsterdam mij als afdelingssecretaris zowat overstroomd met hun papier. Daar in Amsterdam hebben ze kennelijk de tijd voor al die administratieve rompslomp. Het lijkt wel of ze er om werk verlegen zitten, maar ze vergeten mijns inziens één ding: voor mij moet het secretariaat vrijwilligerswerk blijven. Ik heb overdag een drukke werkkring, 's avonds wil ik dan wel iets voor Humanitas doen, maar er moet wat aardigheid aan blijven. Ze moeten ons uit Amsterdam geen extra-werk toeschuiven.

Kijk, de afdelingen betalen uit hun toch al krappe kas een forse afdracht aan het Centraal Bureau, in plaats van dat ze daar dan het werk voor doen, proberen ze ons telkens voor hun administratieve karretje te spannen!'

De secretaris keek één moment naar het verbouweneerde gezicht van de m.w.a. en dacht bij zich zelf: ik ben nu toch aan het stoom afblazen, ik gooi er nog een schepje op: 'De handigste truc heeft het Centraal Bureau uitgehaald toen ze de 'decentralisatiegedachte' erin gebracht hebben, met de bedoeling van een verkapt verhoging van de financiële afdracht voor de afdelingen. Nu betalen we aan Amsterdam én aan het gewest, en ondertussen kan het Centraal Bureau z'n werk ook nog door het Gewest laten opknappen. Dat vinden ze natuurlijk wel makkelijk.'

'Maar meneer H.,' riep nu de m.w.a., 'het lijkt wel of u echt kwaad bent. En dat naar aanleiding van het vragenlijstje, dat juist bedoeld is als aanmoediging van een stimulerend gesprek over het werk in de afdeling.'

'Toen ik pas secretaris van de afdeling was, ben ik heel enthousiast begonnen,' zei de heer H., 'maar nu ben ik hard aan wat aanmoedigingen toe, dus ga uw gang.'

Hij ging er eens op z'n gemak voor zitten en keek de m.w.a. aan met 'n gezicht van 'kom maar op'.

'Tja,' zei deze een beetje ongelukkig, 'ik heb natuurlijk geen recht van spreken, want het werk is voor mij geen vrijwilligerswerk, geen vrijetijdsbesteding, het is m'n vak en m'n beroep. Ik sta er dus heel anders tegenover. U en ik hebben echter toch één ding gemeen, we wijden beiden onze krachten aan Humanitas en wel uit eigen vrije verkiezing. U had ook een bestuursfunctie kunnen aanvaarden van de visvereniging of de klaverjasclub, en ik had m.w.a. kunnen worden bij een fabriek of een ziekenhuis of weet ik wat. Maar we hebben allebei Humanitas gekozen, kennelijk omdat we de verwezenlijking van de doelstelling van deze vereniging in de Nederlandse samenleving van belang achten. Bent u dat met me eens?'

'O ja, voor honderd percent,' beaamde de heer H. 'Vrienden van me vragen wel eens stomverbaasd: Zit jij in het maatschappelijk werk? De een denkt dat het iets is van soep uitdelen aan arme mensen, de ander vindt het halfzachte liefdadigheid ten behoeve van mensen die niet willen deugen; een derde zegt dat het lapwerk is om de fouten van ons maatschappelijk bestel te camoufleren. Het kost me dan al-

Van cocktails,
Salons de Coiffure
en Flip

In april: LOTENUITVERKOOP!!

tijd heel wat moeite om ze een goed beeld te geven van de doelstelling van Humanitas en de betekenis van het maatschappelijk werk in de huidige samenleving. Meer dan eens is het me gelukt de ander zover te krijgen dat hij zei: eigenlijk heb je gelijk.'

'Als ik dat zo hoor, is er toch wel meer dat u bezighoudt dan alleen maar administratieve rompslomp?' meende de m.w.a., 'en ik durf zonder blozen te beweren dat het toenemende begrip, de erkenning van de grote betekenis die het maatschappelijk werk kan hebben, voor een groot deel te danken is aan het werk van de deskundige, opgeleide maatschappelijk werkers.'

Op u maakt het werk van mijn collega's op het Centraal Bureau vooral de indruk van bureaucratisch en ingewikkeld en dan geef ik u gelijk. Het maatschappelijk werk is beslist een ingewikkelde aangelegenheid geworden, het is een vak met vele specialismen en een vak dat grote verantwoordelijkheden meebrengt. Vandaar weer de noodzakelijkheid van een grondige administratie. Op dit gebied stelt ook de overheid haar eisen, en met recht!

Laatst zei een collega van u het zo: een tafel staat altijd het stevigst op drie poten. Voor de Humanitas-tafel zijn dat: het uit solidariteitszin voortkomende werk van de verenigingsleden en -besturen, de deskundigheid van de 'vakmensen', en de aanvullende bijdrage van de overheid. Zou één van deze drie steunpunten wegvallen... Humanitas zou niet kunnen zijn wat het nu is, de talloos velen die nu hulp en steun door onze vereniging ontvangen zouden (misschien letterlijk!) 'op straat staan'.

Er bleef nu even een stilte in het gesprek, waarin het rumoer van buiten spelende kinderen in de kamer doorklonk. Toen zei de m.w.a.: 'Ik weet helemaal niet of mijn visie op de zaak u, zoals u vroeg, heeft aangemoedigd. Laat mij er nog één ding aan toevoegen. Wat mijn collega's op het Centraal Bureau met hun misschien vele brieven en circulaires

Humanistisch Kinderhuis Ellinchem te Ellecom (Gelderland) zoekt een

assistent groepsleider of groepsleidster

- SALARIS: Salariëring volgens rapport Haeck '61 in voorbereiding.
- VAKANTIE: 3 weken per jaar.
- VAKANTIETOESLAG: 4 percent
- WERKWEEK: 5 dagen.
- WOONRUIMTE: in/of extern.

Sollicitaties met uitvoerige inlichtingen aan de directie, Zutfensestraatweg 38.

willen bereiken is dit: dat u in de afdeling steeds op de hoogte blijft van de verrichtingen van het hoofdbestuur en dat het hoofdbestuur voortdurend rekening kan blijven houden met wat er in de gewesten en afdelingen leeft. Wanneer ieder het zijne daartoe bijdraagt, is aan een bestaanseis van de vereniging voldaan.'

Al pratend had de m.w.a. zijn jas al aangetrokken, in de gang werd nog haastig wat nagepraat en afscheid genomen. 'Ik kom nog wel eens langs...' Even later klapte het autoportier en verloor het motorgeluid zich in de verte.

Lezer, was de heer H. aangemoedigd?

Het antwoord op deze vraag hebt u wellicht al bij u zelf vastgesteld.

P. Albarda

Er lag een briefje op mijn bureau: 'reserveer dinsdag, 6 februari, s.v.p. voor een cocktail-party'.

Nu is een cocktail-party wel het laatste wat je verwacht bij een vereniging voor maatschappelijk werk, opheldering was dus wel dringend gewenst. Die opheldering kwam, in de vorm van een uitnodigingskaart: Salon de Coiffure Michel in Amsterdam opende een kinderkapsalon, feestelijk natuurlijk, en de opbrengst van de eerste tien dagen was bestemd voor de ACTIE FLIP van Humanitas!

Mies Bouwman was er, filmcamera's en persmensen waren er, Pipo de Clown amuseerde zich met de kinderen, die voor de demonstratie geknipt en 'gekap't werden, de kinderen vonden het niet eens vervelend in de stoel. Ik kreeg de gelegenheid om de gasten iets over onze vereniging en ons werk te vertellen, vooral ook om te bedanken voor de geste van de gastheer.

Later nog eens terug voor een praatje, heer Michel enthousiast over de diverse lijnen in de haarmode en de reacties van de kinderen in hun eigen salon — veel speelgoed, ook aan de muur, geen kappers met griezelige witte jassen — en voordat ik wist wat er gebeurde, zat ik zelf in een stoel om 'gelijnd' te worden, allemaal voor FLIP! Die er overigens wel bij gevaren is, want de opbrengst van die eerste tien dagen, die aan ons werd overgemaakt, bedroeg f 248,—!

Van Flip, de omroep en de penningmeesters

Er zijn al heel wat loten van FLIP aan de man gebracht, maar de rest moet ook weg, de trekkingsdatum is in zicht! Wij hebben gelukkig de medewerking van radio en televisie, AVRO en VPRO steunen ons met het gesproken woord en VARA brengt FLIP af en toe op het beeldscherm. Dat is zeer waardevol, we merken er dan ook wel de resultaten van.

Er zijn afdelingen die bijzonder veel loten hebben verkocht, andere die goede hoop geven, een enkele die geen bestelling heeft gedaan van loten voor de wederverkoop.

Het aandeel van de afdelingen in de opbrengst der verkochte loten is dit jaar groot, hoe meer loten u dus verkoopt, hoe meer u voor uw eigen werk verdient. Er zijn ongetwijfeld in vele afdelingen wensen voor een betere uitvoering van het werk, die door het slagen van de ACTIE FLIP de kans krijgen vervuld te worden.

(We vinden het prachtig natuurlijk dat zoveel afdelingen zo goed verkopen, maar we hopen wel dat de penningmeesters ook eens met het Centraal Bureau de verkochte loten willen afrekenen!)

Zorg voor de bejaarde mens

Zorg voor de bejaarde mens

De minister van Maatschappelijk Werk heeft een wetsontwerp bij de Tweede Kamer ingediend, waarin maatregelen ten aanzien van de bejaardenoorden worden voorgesteld.

Het voorliggende ontwerp van wet is een zogenaamde raamwet. Dat wil zeggen, dat algemene richtlijnen worden gegeven. Aan Provinciale Staten wordt opgedragen om de gestelde regels nader te omschrijven en eventueel aan te vullen. Provinciale Staten kunnen deze bevoegdheid overdragen aan één gemeente of een groep van gemeenten, mits zich hierin ten minste 50 bejaardenoorden bevinden. Dit is gedaan, om een inspectie — bij voorbeeld door het aanstellen van een inspecteur — doelmatig te maken.

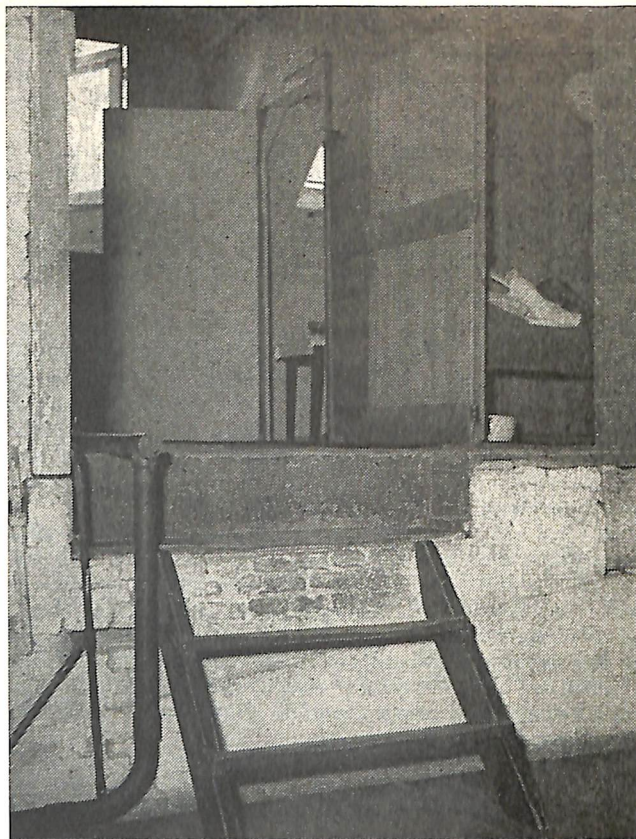

Wat is een bejaardenoord?

Hieronder wordt verstaan een inrichting waarin aan ten minste 5 bejaarden, d.w.z. personen van 65 jaar en ouder, duurzame huisvesting gegeven wordt, gepaard gaande met gehele of gedeeltelijke verzorging.

Niet onder de wet vallen de zgn. serviceflats. Een complex bejaardenwoningen valt er eveneens buiten. Bij Koninklijk Besluit kunnen van de werking van de wet worden uitgezonderd kloosters, tehuizen voor rustende diaconessen en inrichtingen voor geestelijk gestoorde.

Wel onder de wet vallen pensions, indien er meer dan 4 bejaarden hun intrek hebben genomen. Ook verpleeginrichtingen vallen eronder, beter gezegd vallen er voorlopig onder, tot in een nieuwe wet op het ziekenhuiswezen de terreinen duidelijk zijn afgebakend. Gewone ziekenhuizen vallen er buiten, omdat hier sprake is van tijdelijke huisvesting.

Aanmeldingsplicht

De houder van een bejaardenoord is verplicht zich 30 dagen na in werking treden van de wet schriftelijk te melden bij burgemeester en wethouders. B. en W. geven dit door aan het provinciaal bestuur. Is de wet eenmaal van kracht, dan moet iedere nieuwe inrichting zich melden. Ook het bestaande pension, zodra dit aan meer dan 4 bejaarden huisvesting verleent. In het ontwerp worden onderstaande regels genoemd, die de provincies dus verder moeten uitwerken.

Welke eisen stelt de wet?

- de vrijheid van de bejaarden, hun leven naar eigen inzicht in te richten;
- de hygiëne en de zorg voor de gezondheid;
- de veiligheid;
- het aantal, de bekwaamheid en de geschiktheid van personen, werkzaam in het bejaardenoord;
- de inrichting van het gebouw;
- de boekhouding.

Tevens moeten Gedeputeerde Staten toezien op de evenredigheid tussen de gevraagde prijs en de geboden huisvesting en verzorging.

Het wetsontwerp steunt op de overweging dat de wetgever, in het belang van de bejaarden, een waarborg moet scheppen dat overal in den lande verordeningen tot stand komen om tot een wezenlijke bestrijding van de misstanden te geraken.

Zijn er misstanden?

In haar toelichting schrijft de minister, dat er ernstige misstanden bestaan. In verschillende provincies zijn hiernaar onderzoeken verricht. Zij schrijft over ongeschikte gebouwen, tochtige gangen, brandgevaar, slecht sanitair, weinig of geen ruimte voor persoonlijke bezittingen, enz., enz. Ernstige te-

korten dus in de inrichting van de gebouwen, maar ook ondeskundige voeding, onbekwaam personeel en op sommige plaatsen belemmering van de persoonlijke vrijheid. Volgens gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek was op 1 oktober 1950 48,8 pct. van het totaal aantal bejaardenbedden geplaatst op zalen! Aangenomen moet worden, dat ook op dit moment vele bejaarden niet de intimiteit van een eigen kamer kennen. Het volgende staatje geeft eveneens een goede illustratie van het probleem:

Bejaardenoorden gebouwd

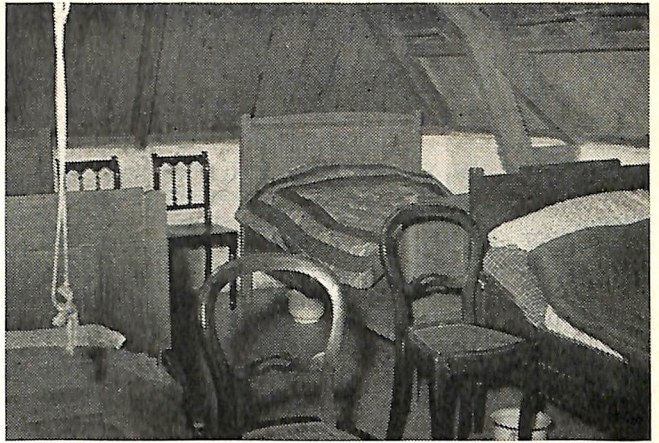
vóór 1600	21 tehuizen
1600—1799	29 tehuizen
1800—1849	35 tehuizen
1850—1899	207 tehuizen
1900—1924	169 tehuizen
1925—1950	258 tehuizen (14 na 1945)
onbekend bouwjaar	93 tehuizen
Totaal	812 tehuizen

Een sterke veroudering van de tehuizen werkt ongetwijfeld allerlei tekortkomingen in de hand.

Hoeveel is nodig?

Hierover ontbreken juiste cijfers. We weten, dat 100 jaar geleden in Nederland bijna 150.000 boven 65-jarigen leefden, terwijl dit er momenteel één miljoen zijn. Dat is 7 x zoveel. De totale bevolking is slechts 4 x toegenomen in deze 100 jaar. We weten ook, dat rond de eeuwwisseling plm. 6 pct. van onze bevolking boven 65 was, dat dit momenteel 9 pct. is en binnen 20 à 30 jaar 13 pct. zal zijn.

Wat we *niet* weten is, hoeveel personen gehuisvest moeten worden in een bejaardentehuis. Op dit moment — zegt de minister — zijn er 60 à 70 duizend bedden. Zonder verdere cijfers te noemen lijkt dit zonder meer te weinig. Toch moet op dit punt onze aandacht gericht blijven. Het is bekend, dat vele bejaarden, die momenteel in een tehuis wonen, nog een reeks van jaren zelfstandig hadden kunnen blijven, indien zij op enkele punten geholpen waren. Dikwijls eenvoudige — huishoudelijke — hulp, denk maar aan de bekende burenhulp in vele kleine plaatsen, of het verstrekken van warme maaltijden, het brengen van huisbezoek, enz. Dit bevorderen

van zelfstandigheid door eenvoudige hulpverlening komt tegemoet aan de wens van velen om 'eigen baas' te blijven. Men voelt zich meer in de samenleving opgenomen, terwijl een nuchter rekensommetje leert, dat deze betere oplossing ook nog goedkoper kan zijn. De minister zegt overigens in haar toelichting duidelijk, dat zij aan de andere vormen van hulp (boven opnemen in bejaardenoorden) de voorkeur geeft. Dit doet natuurlijk niets af aan het belang van deze ontwerp-wet, omdat richtlijnen voor de verzorging van 60 à 70 duizend Nederlanders van groot belang zijn.

Het sluiten van tehuizen

Dit is in de wet geregeld. Als 'stok achter de deur' uitermate belangrijk, om onwilligen tot verbetering te dwingen. In de praktijk zal dit wel eens tot grote spanningen kunnen leiden. Vooral, als het tehuis een privé-instelling is, waarmee het inkomen van de eigenaar gemeoid is.

Hopelijk zal ook deze wet — met de daaraan verbonden eisen — ertoe bijdragen, dat het verzorgen van bejaarden verdwijnt als winstobject. Hier ligt dan een taak voor particuliere organen.

J. Maasdam

Foto's bij dit artikel: F. C. D. Popken, Leeuwarden, afge-
staan door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Stukje...

'Er spelen daar enkele problemen waar we nodig eens in moeten duiken, maar voorlopig hebben we er nog weinig zicht op,' zo sprak eens de m.w.a. tot de a.m.w. 'Op hoog niveau is een behoorlijk stuk denkwerk verricht, maar op het grondvlak is er nog weinig in beweging. Veel moet nog worden omgezet in haalbare zaken,' meende de algemeen maatschappelijk werker. Het gesprek kabbelde nog enige tijd verder: 'Er moet daar een stuk eigen verantwoordelijkheidsgevoel worden losgemaakt.' De maatschappelijk-werk-adviseur dacht hardop: 'Het zit er in, maar het komt er niet uit. Er zou een stuk werk van de grond moeten komen dat als hefboom dienst kan doen. Eerst zouden we een dosis ideeën moeten infiltreren, onze inbreng zal vooral moeten zijn: nieuwe communicatie kanalen.'

Dat eist van ons een behoorlijk stukje coaching van de vrijwilligers, maar weten we nu al wat precies de taak van de vrijwilliger kan zijn?

'Zeker', sprak toen de vrijwilliger die er bij gezeten had: 'de vrijwilliger kan beginnen de beroepskrachten te genezen van hun langzamerhand wat versleten beroepstaaltje. Waartoe dienen al die stopwoorden? Problemen 'spelen' niet, ze ontstaan of bestaan, volgens goed Nederlands, taalgebruik. 'Een stuk' dit-of-dat heb ik zeker al tien keer gehoord in een kort gesprek: 'een stuk denkwerk', 'een stuk verantwoordelijkheid', 'een stuk lijn' ben ik zelfs al tegengekomen. Als jullie eens begonnen al die 'stukken' weg te laten, dan bespaarden we heel wat tijd. Zo zijn er zoveel modetermen, een deel is wel bruikbaar maar het merendeel maakt de gesprekken over maatschappelijk werk tot een onverteerbare brij.'

'Je hebt gelijk,' zei de m.w.a. peinzend, 'we moeten nodig eens een stuk taalzuivering van de grond zien te krijgen.'

Alb.

Gezinshelpsterscursus

Nu ruim een jaar geleden begon een werkgroep met voorbereidingen om te komen tot de opzet van een gezinshelpsterscursus.

Deze opzet was bedoeld als een experiment; niet eerder waren binnen Humanitas dergelijke cursussen georganiseerd. Om de organisatorische moeilijkheden zoveel mogelijk te beperken, werden slechts de steden Amsterdam en Haarlem bij dit experiment betrokken. Naast de voor het werk te stellen eisen werd — uiteraard — zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van die gezinshelpsters, die aan de cursus zouden kunnen deelnemen.

Door middel van een enquête-formulier werden hun wensen gepeild. Voor praktische ervaring moest de werkgroep teruggrijpen op de door de hervormde en katholieke verenigingen georganiseerde cursussen.

Uit het geheel van verkregen gegevens werd een vormingsplan opgesteld voor een cursus, die gedurende 4 maanden op één middag per week zou worden gegeven.

Welke vakken?

Door rekening te houden met

- a. de wensen uit de praktijk
- b. de vanuit de organisatie te stellen eisen
- c. ervaringen bij anderen opgedaan kwam het programma voor de cursus tot stand, waarin de volgende vakken waren opgenomen:

Vorming tot gezinshelpster

- a. de organisatie van de gezinsverzorging
- b. de gezinshelpster

Gezin en gezinsleven

- a. het gezin in de maatschappij
- b. het gezin en zijn functies

Ontmoeting met het kind en zijn omgeving

- a. hoe is onze houding?
- b. het jongere kind
- c. het schoolkind
- d. het oudere kind

Algemene vorming

- a. eenvoudige gezinsadministratie
- b. maatschappelijke oriëntering
- c. sociale wetten

Huishoudelijke vorming

- a. budgettering
- b. demonstraties

Geestelijke vorming

- a. geestelijke stromingen
- b. geestelijke vorming

Gezondheidszorg en hygiëne

- a. gezondheidszorg
- b. hygiëne

De start en het verdere verloop

Gelukkig slaagden we erin deskundige docenten voor alle onderdelen aan te trekken en in overeenstemming met de bedoeling kon de cursus op 4 september 1961 starten.

19 deelnemers hadden zich aangemeld, van wie er direct in het begin twee afvielen.

Wat bij de voorbereidingen niet verwacht was, gebeurde: *de overgebleven 17 deelnemers doorliepen de gehele cursus nagenoeg zonder een enkel verzuim!*

Aan deze 17 dames kon dan ook na afloop van de cursus in januari jl. een certificaat worden uitgereikt.

In het verband van de cursus werden nog twee weekeinden gehouden en vond museumbezoek plaats.

Tijdens deze weekeinden, die gehouden werden op het vormingscentrum 'De Vonk' te Noordwijkerhout, werd aandacht gegeven aan:

- bloemen schikken
- huidverzorging
- het feest in huis
- de film

Terugblik

In nabesprekingen met de cursisten is duidelijk gebleken, dat deze cursus in een behoefte heeft voorzien. De deelnemers aan deze cursus stelden zelfs voor om aan een nieuwe cursus een uitbreiding te geven tot 6 maanden.

Dit vooral om dieper op bepaalde problemen te kunnen ingaan.

Hoewel eerst op een later tijdstip duidelijker kan worden gezegd welk nut deze vorming voor de praktijk heeft gehad, was de mening bij de cursisten toch wel algemeen: we hebben nu een ruimere kijk op ons werk gekregen, waardoor meer kritisch inzicht ontstond.

Het heeft ons — gelet ook op het ervaringsmateriaal van anderen — enigszins verwonderd, dat er achteraf een duidelijke vraag was naar praktische lessen.

Genoemd ervaringsmateriaal had uitgewezen, dat *demonstratielessen* het best voldeden. Dit was dan ook de reden, dat deze in het rooster werden opgenomen.

De Humanitas-dames bleken echter van mening, dat met name praktische lessen in ziekenverzorging, naaien en koken moeten worden gegeven.

Door de werkgroep zullen de gegevens over deze (experimentele) cursus nog nader moeten worden uitgewerkt, om het hoofdbestuur ten aanzien van de opzet van andere cursussen te kunnen adviseren. Reeds nu echter kan gezegd worden, dat het resultaat toch wel van dien aard is geweest, dat het jammer zou zijn als we op deze gunstige ervaringen niet zouden kunnen doorgaan.

J. Terlouw

Mutaties secretariatenlijst

Alkmaar: secr.-penm. G. T. de Jong, van Beyerenstraat 20.
Almelo: wnd. secr. S. Elhorst, Hanzelaan 16.

Assen: secr. mevrouw G. Duinkerken-Mulder, Troelstralaan 38.
Franeke: voorl. secr. mej. B. van Dijk, A. M. v. Schurman-singel 2.

Gorinchem: voorl. corr. C. P. Havenstroom, W. de Vries Robbéweg 73.

Hoogezand-Sappemeer: voorl. secr.-penm. J. W. Oldenhuis, M. Hobbemastraat 4.

Meppel: mej. G. E. Bolt, Woldstraat 122.

Vlissingen: voorl. secr.-penm. S. Hegt, Paul Krugerstraat 39.

Wageningen: G. Buurman, Grindweg 6a.

Gewest Utrecht: secr. mevrouw B. Milius-Hoesen, Laan 1813 no. 15, De Bilt.

Gewest Noord-Brabant: secr. Steynlaan 13, Breda.

Gewest Zeeland: secr. Steynlaan 13, Breda.

Directeuren, maatschappelijk- werk- adviseurs en maatschappelijk werk(st)ers

Friesland

Gewestelijk maatschappelijk-werk-adviseur: M. ten Hoff, Zeesterstraat 13, Leeuwarden, tel. 05100-27785.

Coördinatie Commissie Z. O. Friesland: mej. L. S. Bijlsma, Nieuweweg 13, Gorredijk, tel. 05133-584, maatsch. werkster.

Groningen

Gewestelijk m.w.a.: drs. B. S. Witte, Peperstraat 12, Groningen, tel. 05900-29116.

Afdeling Groningen: kantoor: Gerard Terborghstraat 3, tel. 05900-29980. Mej. H. S. Kuiper, maatsch. werkster. a.m.w. Mevr. E. B. Kuilman, maatsch. werkster, leidster gezinsverzorging.

Drente

Gew. m.w.a. W. J. Wolters, Vaart N. Z. 184, Assen, tel. 05920-3836.

Afdeling Assen: mevr. C. M. C. 't Hart-van Wagtenonk, Nansenstraat 31, leidster gezinsverzorging.

Afdeling Emmen: mevr. J. Spreen-Kuipers, Warmerweg 74, leidster gezinsverzorging.

Afdeling Hollandseveld: mevrouw M. Smit-Kroezen, Kerkenkavel 96, leidster gezinsverzorging.

Overijssel

Directrice: mevrouw H. J. Roes, Mauritsstraat 43, Zwolle, tel. 05200-18537.

Afd. Almelo: mej. A. Smedema, kandidaat-maatsch. werkster, leidster gezinsverzorging. Mevrouw J. Boogers-Bril, R. J. Schimmelpenninckstraat 41, leidster gezinsverzorging (tot 15-4-'62).

Afdeling Enschede: mevrouw T. van Kalker-Mulder, Gelderlandstraat 237, maatsch. werkster a. m. w., leidster gezinsverzorging.

Afdeling Hengelo: mej. E. J. E. Dijkhuis, Gemeenschapshuis, Resedastraat 5, Hengelo, kand. maatsch. werkster, a. m. w.

Afdeling N. O.-polder: mevrouw G. Bijker-Jellema, Korte Dreef 18, Emmeloord, leidster gezinsverzorging.

Afdeling Zwolle: kantoor: Rozenstraat 2b, tel. 05200-12580. Mej. E. M. Char-

bon, kand. maatsch. werkster a. m. w. leidster gezinsverzorging.

Gelderland

Gewestelijk m.w.a. K. H. F. Weyburg, Van Steenislaan 3, Oosterbeek, tel. 08307-2895.

Afdeling Arnhem: kantoor: Apeldoornseweg 61, tel. 08300-36203. Mej. H. W. J. v. d. Wall, maatsch. werkster a.m.w. G. W. Portman, maatsch. werker a.m. w.

Afdeling Nijmegen: mevrouw A. van Urk-Dikstaal, Witsenburgsel. 39, wnd. leidster gezinsverzorging.

Afdeling Wageningen: mevrouw R. Langedijk-Beuke, Kamperfoelielaan 20, leidster gezinsverzorging.

Utrecht

Gewestelijk m.w.a.: vacature.

Afdeling Utrecht: kantoor: Oudegracht 152, tel. 030-10163. Mej. A. Th. v. d. Wijngaard, maatsch. werkster a.m.w. Mevrouw E. Boer-Vischschraep, Nieuwlichtstraat 2 bis, leidster gezinsverzorging.

Arrondissement Utrecht: mevrouw E. J. L. Veeneklaas-Couvée, maatsch. werkster gezinsvoogdij en vrij patronaat.

Noord-Holland

Directrice: mej. mr. H. van Amerongen, Piet Mondriaanstraat 29, Amsterdam, tel. 020-82166.

Afdeling Amsterdam: kantoor: Den Texstraat 1, tel. 64855. Directeur: T. van Grootheest. Maatsch. werkadviseur: mej. L. E. Lopes Dias. Mej. A. P. M. Bardet, maatsch. werkster gezinsvoogdij en vrij patronaatswerk. Mevr. Ch. F. Buurman van Vreeden-Leenderts, maatsch. werkster gerepatr. zorg. Mej. G. G. A. van Gelderen, maatsch. werkster a.m.w. Mej. T. van Houwelingen, maatsch. werkster a.m.w. Mej. A. E. Massee, maatsch. werkster gerepatriceerdzorg. Mej. J. H. de Melker, maatsch. werkster a.m.w. K. H. Noorman, maatsch. werker gezinsvoogdij en vrij patronaatswerk. Mej. E. L. van Schieveen, maatsch. werkster bejaardenzorg. Mej. B. Steenbrugge, leidster gezinsverzorging. Mej. E. N. Tusenius, maatsch. werkster a.m.w. Mevrouw J. Vlasman-Avontuur, maatsch. werkster gerepatr. zorg.

Afd. Haarlem: kantoor: Duvenvoordestraat 62, tel. 02500-13493. Mej. T. Bruin, leidster gezinsverzorging. J. A. Gerzon, maatsch. werker a.m.w. Mevrouw P. Koning-de Boer, leidster gezinsverzorging.

Afdeling Hilversum: Stationsstraat 8, tel. 02950-13458. Mej. G. v.d. Hul, maatsch. werkster a.m.w. Mej. M. C. Kramer, maatsch. werkster a.m.w.

Afdeling Nieuwer-Amstel: mevrouw G. M. Visser-Louwaars, Emmakade 17, leidster gezinsverzorging.

Afdeling Zaanstreek: kantoor: H. Ger-

De vrijwillige bibliothecaris van het Centraal Bureau van Humanitas, die gedurende zes jaren op enkele ochtenden per week de bibliotheek en de documentatiegegevens over lectuur op maatschappelijk werkerterrein heeft beheerd, zoekt wegens gevorderde leeftijd als opvolger een gepensionerd lid in Amsterdam van onze vereniging, met de nodige administratieve ervaring, om deze rustige doch interessante vrijwilligersarbeid van hem over te nemen, na een periode van voorlichting en inwerken. Hij vraagt of geïnteresseerden zich hierover met het Centraal Bureau in verbinding willen stellen. Tel. 721567.

hardstraat 375 achter, tel. 02980-65389. Mej. J. Henstra, maatsch. werkster a. m. w.

Zuid-Holland

Directeur: G. Strookappe, Salviasstraat 52a, Vlaardingen, tel. 01898-6587.

Afdeling Delft: mej. A. Groeneveld, maatsch. werkster a.m.w., leidster gezinsverzorging. Tijd. adres: v. d. Lelystraat 27.

Afdeling Dordrecht: kantoor: Vest 115, tel. 1850-20493. Mej. W. van Seters, maatsch. werkster a.m.w., leidster gezinsverzorging.

Afdeling Den Haag: kantoor: Oranjeplein 40, tel. 070-601755. Directrice: mej. J. Krook. Mevrouw G. A. van Amerongen-Wiardi, maatsch. werkster gerepatr. zorg. Mej. E. Fokker, maatsch. werkster a.m.w. A. J. Harmsen, ass. maatsch. werker gerepatr. zorg. Mevrouw E. E. Hijmans-Grol, leidster gezinsverzorging. J. D. de Jong, maatsch. werker opheffingsarbeid. Mevrouw J. G. Weber-Hueting, maatsch. werkster a. m. w.

Afdeling Rotterdam: Heemraadssingel 170, tel. 010-35840. Directeur: L. J. Dijkers. Maatsch. werk-adviseur: A. J. Sevenhuijsen. Mej. T. A. Benist, maatsch. werkster a.m.w., leidster gezinsverzorging. Mej. P. J. M. Knoester, maatsch. werkster a.m.w. Mej. A. H. Lammers, maatsch. werkster a.m.w. Mej. B. E. B. Leuw, maatsch. werkster (Zuidplein). Mej. A. Rock, maatsch. werkster a.m.w. Mevrouw J. R. Spierdijk-Groenedijk, maatsch. werkster gezinsvoogdij en vrij patronaatswerk. Mej. A. Stoppendaal, maatsch. werkster gezinsvoogdij en vrij patronaatswerk. Mevrouw

(Vervolg op pagina 8)

Het oor te luisteren...

In verschillende afdelingen zijn nieuwe maatschappelijk werksters aangesteld, een overzicht vindt u elders in dit blad.

Op het *Centraal Bureau* werd per 1 januari drs. H. Knorringa opvolger van de heer T. van Grootgeest, als stafmedewerker financiën en organisatie, terwijl de heer J. Maasdam per 1 februari als stafmedewerker voor de bejaardenzorg werd benoemd.

In principe is besloten, dat Humanitas in Zeeland, Friesland en in de IJ-mond een maatschappelijk werkster zal aanstellen.

Humanitas heeft drie nieuwe afdelingen: in *Epe* (NO-Veluwe), in *Dieren* (en omgeving) en *Slochteren*.

De afdeling *Winschoten* heeft een collecte gehouden, opbrengst: f 1100,—!

Onze afdeling Amsterdam heeft met 300 bejaarden de televisie-uitzending van 'Op Hoop van Zegen' bijgewoond. Uit de reacties is wel gebleken, dat de uitnodiging hiertoe bijzonder werd gewaardeerd.

De *landelijke sectie reclassering* belegt een drietal regionale conferenties voor vrijwilligers in het reclasseringswerk en wel op: 7 april in *Zwolle*, voor de provincies Groningen, Friesland, Drente en Overijssel; 28 april in *Utrecht* voor de provincies Gelderland, Utrecht, Brabant, Limburg en Zeeland; 12 mei in *Haarlem* voor de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland.

De *rechtspositieregeling voor medewerkers* van Humanitas voorziet, volgens artikel 21, in een 'Commissie van Goede Diensten', die in het geweer zou moeten komen, wanneer zich een conflict zou voordoen tussen werkgever en werknemer in onze vereniging. De samenstelling van deze commissie is:

Aangewezen en benoemd door het
hoofdbestuur: de heer H. J. van den
Born, Amsterdam.

Aangewezen door stemming van de medewerkers en daarna benoemd door het hoofdbestuur: Mej. mr. J. J. Th. ten Broecke Hoekstra, Den Haag.

Aangezocht en daarna door de beide eerste commissieleden voorgedragen aan het hoofdbestuur: Mr. J. Th. Scherpenhuizen, Amsterdam, tevens voorzitter van de commissie.

Wij hopen dat deze commissie heel weinig te doen zal hebben!

De stichting SAKOR (Samenwerkende Kinderbeschermingsorganisaties), waarvan Humanitas deel uitmaakt, houdt in de week van 7-12 mei a.s. een nationale collecte. Onze leden kunnen ons Kinderbeschermingswerk steunen door zich als collectant(e) beschikbaar te stellen bij het plaatselijk SAKOR-comité.

Volgens een nieuwe verdeelwijze komt 1/3 van de bruto-opbrengst van de collectant ten goede aan de plaatselijke kinderschermingsinstelling, waartoe deze behoort. Voor Humanitas betekent dit:

a) in plaatsen met een afdeling die erkend is als gezinsvoogdij-instelling mag ons opbrengstdeel de afdelingskas ten goede komen;

b) in plaatsen met een afdeling die niet erkend is als gezinsvoogdij-instelling, maar waar de kaderleden wel gezinsvoogdijtaken uitvoeren, kan over de bestemming van het opbrengstdeel overleg gepleegd worden met ons Centraal Bureau.

c) in alle andere afdelingen komt ons deel ten goede aan het kinderbeschermingswerk in landelijk verband en aan de Stichting Kindertehuizen van Humanitas.

Het is dus wel zaak, dat vele Humanitas-collectanten zich aanmelden!

Er is weer *propaganda-materiaal* te verkrijgen op het Centraal Bureau en wel de herziene blauwe brochure: 'Hoe helpt Humanitas' à 20 cent en de rode folder, die eveneens 'gemoderniseerd' is, tegen de prijs van 6½ cent, inclusief de inliggende aanmeldingskaart.

De vier verhalen waarvoor de vieren-
twintigjarige schrijver *Peter van Gestel*
het vorige jaar de Reina-Prinsen-Geer-
ligsprijs heeft gekregen, verschijnen in het
voorjaar onder de titel *Drempelvrees* bij
Em. Querido's Uitgeverij, N.V., Amster-
dam.

De *Gezamenlijke Militaire Steunfondsen* houden in de periode van 30 april tot 6 mei de jaarlijkse collecte. Deze stichting, die in 1820 vergunning kreeg voor deze jaarlijkse collecte, verleent niet alleen waar nodig steun aan militairen, hun gezinnen en/of nagelaten betrekkingen, maar ook helpt zij bij de moeilijkheden die vele van de dagelijkse demobiliserende militairen bij hun terugkeer in het burgerleven ondervinden. Nadere inlichtingen bij de plaatselijke comités, waarvan de adressen ten gemeentehuize bekend zijn of bij het Landelijk Secretariaat, de Lairessestraat 144, Amsterdam (020-733489).

Het jaarlijks *AVO-congres* zal op 1 en 2 juni in Amsterdam worden gehouden.

★ ★

(Vervolg van pagina 7)

S. S. Strik-Djoewito, maatsch. werkster
gerepatr. zorg, de heer H. F. Stevens,
jeugdleider.

Afdeling Schiedam: mevr. A. W. Henneke-Kok, Julianalaan 96a, Schiedam, leidster gezinsverzorging.

Afdeling Voorburg-Rijswijk: mevr. T. H. Zomervrucht-Bakker, wnd. leidster gezinsverzorging. Prof. Quacklaan 1, Rijswijk.

Afdeling Zwijndrecht: mevrouw E. Otten-Oort, maatsch. werkster a.m.w. en leidster gezinsverzorging, Jozef Israëlsstraat 46.

Noord-Brabant

Gewestelijk m.w.a.: W. Post, Steynlaan
13, Breda, tel. 01600-43207.

Afdeling Eindhoven: mevrouw N. Jonker-Smid, Hazenloop 8, leidster gezinsverzorging.

Zeeland

Gewestelijk m.w.a.: W. Post, Steynlaan
13, Breda, tel. 01600-43207.

Limburg

Afdeling Mijnstreek: mevrouw A. van Betuw-Frissen, Const. Huygensstraat 27, Brunssum, leidster gezinsverzorging.

Maatschappelijk werkers in landelijke dienst, verbonden aan het Centraal Bureau

Mej. D. Rijz, belast met de leiding van het voogdijwerk. Mej. M. D. Kalker, maatsch. werkker voogdijwerk. Mej. I. A. Schuyt, maatsch. werkker voogdijwerk. Mej. S. Hijmans, maatsch. werkker gerepatr. zorg (Zuid-Holland, Brabant, Limburg en Zeeland). Mevrouw W. Tjepkema, maatsch. werkker gerepatr. zorg. (Friesland, Groningen, Drente, Utrecht en Noord-Holland). Mej. J. A. de Ferrante, Kneppelhoutweg 13, Oosterbeek, maatsch. werkker gerepatr. zorg. (Gelderland en Overijssel).